

ANSA
Association of Norwegian
Students Abroad

POLITISK ARBEIDSPROGRAM 2010-2011

- ANSAs formål er å*
- informere om og oppfordre til utdanning i utlandet*
 - ivareta utenlandsstudentenes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser*
 - skape forståelse for den ressurs utenlandsstudentene representerer i kraft av sin internasjonale erfaring og kompetanse*

1 UTENLANDSSTUDIER

3 Lik rett til utdanning

4 Alle skal ha lik rett til å velge egen utdanning og utdanningssted. Å studere i utlandet skal være en
5 reell mulighet for alle, uavhengig av alder, kjønn, sosial, geografisk eller økonomisk bakgrunn.

7 Lik rett til utdanning innebærer med dette at utenlandsstudentene må sikres økonomiske
8 rammevilkår som gjør det mulig å gjennomføre et studium i utlandet uten egenfinansiering.
9 Studentene skal i størst mulig grad reflektere mangfoldet i det norske samfunn, kulturelt og
10 geografisk. Utenlandsstudenter med barn skal ha de samme rettigheter som studenter med barn i
11 Norge.

13 Verdien av utenlandsstudier

14 Utenlandsstudier er et strategisk virkemiddel for å internasjonalisere norsk samfunns- og næringsliv.
15 Utenlandsstudier er verdifullt for den enkelte student og for det norske samfunn som helhet.

17 Utbytte og varighet

18 Studieoppholdets varighet er av stor betydning for den erfaring som studenten tilegner seg. Det er
19 viktig å anerkjenne at ulike typer studieopphold i utlandet gir ulik kompetanse. Det språklige,
20 kulturelle og faglige utbyttet blir i de fleste tilfeller større jo lenger utenlandsoppholdet varer. Det
21 er derfor uakseptabelt å føre en politikk hvor delgradsstudier prioriteres på bekostning av
22 helgradsstudier.

24 Utdanningskapasitet

25 Det gir store samfunnsøkonomiske gevinster at studenter tar utdanning i utlandet. Sammenlignet
26 med kostnaden ved å opprette nye studieplasser i Norge, er det svært lønnsomt for staten at
27 studenter tar utdanning i utlandet. I en tid hvor etterspørselen etter utdanning vil øke, bør det
28 legges til rette for at de som ønsker å studere i utlandet, får mulighet til det.

31 MÅLSETNINGER FOR STUDENTMOBILITET

33 Målsetning for antallet utenlandsstudenter

34 Minst 10 prosent av studenter i høyere utdanning bør ta helgradsstudier utenfor Norge. Av den
35 gjenværende studentmassen bør halvparten gjennomføre minst ett semester i utlandet.

37 Geografisk og faglig spredning

38 Det er ønskelig å ha en geografisk og faglig spredning av norske studenter i utlandet.

40 Lavere og høyere grad

41 Med færre studenter på lavere grad i utlandet svekkes også rekrutteringsgrunnlaget for høyere grad.
42 En nødvendig økning av den totale studentmobiliteten forutsetter at det satses mer på å tilby
43 utenlandsopphold så tidlig i utdanningen som mulig.

45 Antall innreisende må økes og forholdene bedre tilrettelegges.

46 Samtidig som norske studenter skal ha mulighet til å studere i utlandet, er det viktig å sørge for at
47 internasjonale studenter får mulighet til å studere i Norge. Balanse i antallet innreisende og
48 utreisende studenter må skje ved at antallet innreisende studenter økes, ikke ved at antallet
49 utreisende reduseres. Norske studenter i utlandet er de fremste ambassadørene for Norge som
50 studieland.

51 ANSA krever:

- 52 • At antallet kvotestudenter økes og at deres økonomiske situasjon ved ankomst til landet
53 sikres.
- 54 • At kvotestudentene får like muligheter til delgradsutveksling som norske studenter.

57 KVALITET

58

59 Kvalitet

60 ANSA mener at kontroll og begrensning av studentenes valg av lærested og studium i utlandet på
61 bakgrunn av rangeringslister i seg selv ikke sikrer utdanningskvalitet. Kvalitet må knyttes opp mot
62 det utbyttet studenten får ut i fra egne interesser, forutsetninger og behov. Best mulig
63 tilrettelegging for kvalitativt gode studievalg må først og fremst skje gjennom god studie- og
64 karriereveiledning.

65

66 Godkjenning og anerkjenning

67 Det er nødvendig å ha et velfungerende og forutsigbart system for godkjenning av utenlandsk
68 utdanning. Utdanning i utlandet bør tilsvare, men ikke nødvendigvis være identisk med, den norske
69 for å gi grunnlag for godkjenning i Norge. Det er avgjørende at GSU-listen ikke blir et hinder for
70 personer med utenlandsk utdanning som ønsker å studere eller arbeide i Norge. Utdanning fra
71 utenlandske læresteder skal anerkjennes på lik linje med tilsvarende utdanning fra norske
72 læresteder.

73 ANSA krever:

- 74 • At GSU-listens kriterier for krav til generell studiekompetanse forenkles.
- 75 • At kriterier for godkjenning av helsefagutdanninger forenkles og at utenlandsk utdanning
- 76 anerkjennes på linje med norsk utdanning
- 77 • At helsefagstudenter som er utdannet i utlandet likestilles med helsefagstudenter tatt opp
- 78 gjennom Samordna Opptak ved praksis og turnustjeneste
- 79 • At kriterier for godkjenning av profesjonsfagsstudier blir gjort kjent før studenten begynner
- 80 på studiet
- 81 • At kunststudenter som er utdannet i utlandet skal ha lik rett til etableringsstipend ved
- 82 endte studier som kunststudenter i Norge.

83

84 Kunnskap om utenlandsstudier

85 Det er viktig å spre objektiv og nøytral kunnskap om utdanning fra utlandet på flere plan i det
86 norske samfunn. ANSA skal befeste sin status som Norges ledende informasjonssenter for utdanning i
87 utlandet.

88 ANSA krever:

- 89 • At det statlig tilskuddet til ANSAs infosenteret for studier i utlandet økes.

90

91 Studentvelferd i utlandet

92 God studentvelferd gir bedre studiekvalitet. Et godt tilbud om faglig og sosialt nettverk, rådgivning
93 og beredskap under studiene, er avgjørende for å håndtere utenomfaglige forstyrrelser og sikre
94 større grad av studenttilfredshet og gjennomføring. Utenlandsstudentene må ha et dekkende
95 velferdstilbud på lik linje med det som tilbys studenter i Norge. De norske institusjonene har også et
96 ansvar for studentene når de er på utveksling.

97

98 ANSA krever:

- 99 • At det statlige tilskuddet til ANSAs velferdsarbeid økes.

100

101

102 STUDIEFINANSIERING

103

104 Statens ansvar

105 Staten har det overordnede ansvar for å sikre gode studiefinansieringsordninger.

106

107 Reelle kostnader

108 Den økonomiske støtten må ta hensyn til utenlandsstudentenes spesielle situasjon, og
109 studiefinansieringen må dekke de reelle studie- og levekostnader.

110

111 Forutsigbarhet

112 Studiefinansieringen må være forutsigbar. Studenter som er i gang med et utenlandsstudium, må
113 ikke få sine økonomiske betingelser forverret underveis.

114

115 **Dimensjonering**

116 Spådommer om fremtidig behov for arbeidskraft innenfor fagfelt har tradisjonelt slått feil, og derfor
117 står studenter i Norge i dag fritt i sitt valg av utdanning. Utenlandsstudenter skal også stå fritt i sitt
118 valg av utdanning.

119
120 **Gjeldsbelastning**

121 Gjeldsbelastningen totalt skal ikke være større for en utenlandsstudent enn for en som har tatt et
122 tilsvarende studium i Norge. Den faglige valgfriheten for studier i utlandet som fulgte av
123 omleggingen av studiefinansieringsordningene i 2004, må beholdes, og skolepengestøtten må
124 styrkes.

125 ANSA krever:

- 126 • At stipendandelen av skolepengestøtten økes til 70 prosent for alle utenlandsstudenter.
- 127 • At studiestøtten til førsteåret av godkjente 4-årige bachelorgrader i USA og ikke-vestlige
128 land gjeninnføres. At tidligere kutt i reisestipendet reverseres.
- 129 • At funksjonshemmede sikres samme tilgang til ytelser som de har i Norge under
130 studieopphold i utlandet.
- 131 • At norske studenter skal kunne ta utdanning i EU på like betingelser som EU-borgere.

132
133 **Tilleggstipendiering**

134 Styring av studentstrømmen må skje gjennom insentiver og ikke gjennom begrensninger. Dersom det
135 skapes insentivordninger for å stimulere til økt studentmobilitet til prioriterte land og fag, må disse
136 komme i tillegg til en styrkning av den generelle skolepengestøtten.

137 ANSA krever:

- 138 • At dagens innslagspunkt for tilleggstipend senkes.
- 139 • At studentene må gis søke- og klageadgang når det gjelder hvilke studier som skal være
140 berettiget til tilleggstipendiering.

141
142 **Valutarisiko**

143 Utenlandsstudenter skal ha rett til minimum det samme støttebeløpet som studenter i Norge til å
144 dekke bo- og levekostnader. Staten, ikke utenlandsstudentene, skal bære den største risikoen ved
145 valutasvinginger. En økning i stipendandelen av skolepengestøtten vil gjøre utenlandsstudentenes
146 studiestøtte mindre eksponert for valutasvingninger.

147 ANSA krever:

- 148 • At hele studiestøtten årlig indeksreguleres etter prisstigningen i Norge.
- 149 • At en større del av skolepengestøtten blir justert etter gjeldende valutakurser ved
150 utbetalingstidspunkt.

151
152 **Tilbakebetaling**

153 Vilkårene for tilbakebetaling skal være de samme om man etter endt utdanning arbeider i Norge
154 eller i utlandet. Det skal være rentefritak i studietiden. Studielånsrenten etter studiene skal være
155 markedsstyrt, men subsidiert.

156 ANSA krever:

- 157 • At dagens rentepåslag i første omgang halveres og på sikt fjernes.
- 158 • At det gis 12 måneders betalingsutsettelse etter avsluttet studium.
- 159 • At reglene for rentefritak forenkles og terskelen for å få rentefritak de første 12 måneder
160 etter avsluttet studium senkes.

161
162
163 **SAMARBEID OG REPRESENTASJON**

164
165 **Nasjonale myndigheter**

166 ANSA skal være en synlig interesseorganisasjon og kunnskapsleverandør i norsk utdanningsdebatt og
167 aktivt søke å påvirke utformingen av politikken for internasjonalisering av utdanning.

168 ANSA krever:

- 169 • Styreplass i SIU, Senter for internasjonalisering av høgre utdanning
- 170 • Styreplass i NOKUT, Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
- 171 • Styreplass i Lånekassen

172

173 **Internasjonalt**
174 ANSA skal samarbeide med ambassader og relevante internasjonale organisasjoner når det gjelder
175 tilrettelegging og støtte for utenlandsstudentene og politiske interesseområder.
176

177 178 **DELGRADSTUDIER** 179

180 Gjennom utveksling av kunnskap, ideer og kultur bidrar studentmobilitet til økt kvalitet i høyere
181 utdanning. Alle studenter i Norge skal derfor ha mulighet til å ta deler av utdanningen i utlandet.
182 Rammepåplaner, regelverk og byråkrati skal ikke være til hinder for studentmobilitet.
183 Institusjonene må sørge for gode overganger. Fag tatt i utlandet og fag tatt på egen institusjon, må
184 gi lik uttelling selv om innholdet i fagene kan avvike noe. Institusjonene må anerkjenne at
185 delgradsstudenter i de fleste tilfeller vil ha andre fagkombinasjoner enn hjemmestudentene. Det
186 må også gis like muligheter til å ta to semestre i utlandet uavhengig av lærested og studium.
187

188 Det bør være et mål for institusjonelle avtaler å unngå brukerbetaling. Utdanningsinstitusjonene må
189 ta ansvar for studentmobilitet ved å inngå et bredt utvalg utvekslingsavtaler. Avtalene må sikre
190 kvalitet og faglig utbytte for både for innkommende og utreisende studenter. Internasjonale
191 mastergrader, fellesgradsprogrammer og andre programmer må ha klare mål og lett tilgjengelig
192 informasjon og må være kvalitetssikret og forutsigbare for studentene.
193

194 ANSA krever:

- 195 • At studentene skal ha krav på en forhåndsgodkjenning av studier i utlandet.
 - 196 • At institusjonene må gis insentiver for å bidra til studentmobilitet.
- 197

198 199 **VIDEREGÅENDE OPPLÆRING** 200

201 **Forberedt på utenlandsstudier**

202 ANSA mener videregående opplæring må ha som mål å gjøre elevene generelt kvalifisert også for
203 opptak til studier i utlandet. ANSA ønsker ikke at ordningen med generell studiekompetanse
204 svekkes, da dette betyr at det kan bli vanskeligere og mer uoversiktlig for elevene å kunne møte de
205 opptakskrav som utenlandske læresteder setter. Språkundervisningen i den videregående skolen må
206 styrkes.
207

208 **Rådgiving**

209 Rådgivertjenesten for karriereveiledning må styrkes. Rådgivere må ha den nødvendige kompetanse
210 og tid til å informere og veilede elevene om studiemuligheter i utlandet.
211

212 **Utenlandsopphold**

213 Det må bli enklere å ta utenlandsopphold som del av en norsk videregående utdanning.
214
215

216 **ANDRE UTENLANDSOPPHOLD** 217

218 **Praktikantopphold i utlandet.**

219 ANSA mener praksis opphold i utlandet er som utenlandsstudier ett strategisk virkemiddel for å
220 internasjonalisere norsk samfunns- og næringsliv og verdifullt for den enkelte praktikant og for det
221 norske samfunn som helhet.
222

223 Alle skal ha muligheten for å ta praktikantopphold uavhengig av økonomisk bakgrunn. Man skal ikke
224 straffes økonomisk gjennom dårlige kompensasjon og lønnsordninger og ekstra renteutgifter på
225 studielånet når man er praktikant. Et praktikantopphold skal være et opphold hvor opplæring står i
226 fokus, samtidig er viktig at arbeidsgiver anerkjenner den betydelige arbeidsinnsatsen praktikantene
227 legger ned.
228

229 ANSA krever:

- 230 - At det gis rentefritak på studielånet til alle som kan dokumentere praktikantopphold hvor
231 inntekten er under 10 000 pr måned, uavhengig av varighet.
- 232 - At stipend, kompensasjon eller lønn skal dekke de faktiske bo og levekostnadene i landet.

233 - At reiseutgifter til og fra arbeidsland dekkes.